

KÜLFÖLDI SZEMLE.

Osztálytanítás, vagy szaktanítás? Középiskoláinkban általában dívik a szaktanítás, de fel-felhangzik az a kívánság, hogy a régi iskolának nagy előnye volt az osztálytanítás és így jó volna valamiképp visszaállítani ezt a rendet középiskoláinkban. Olaszországban annyiban enyhítik az új rendszer hátrányát, hogy a gimnáziumban minden tanárnak van egy osztálya, ahol az összes humánus vagy reális tárgyakat tanítja. Az úgynevezett «*scuola tecnica*»-ban viszont minden tárgynak megvan a maga tanára. *Giorgio Rossi*, aki több éven át tanított egyik fajta iskolában ép úgy, mint a másikban, azt látja, hogy a gimnázium jobb eredményt tud felmutatni, mint a technikai iskola és az első évben kevesebb gimnazista bukik, mint technikai iskolába járó fiú. A tanulmányokban époly kevéssé lehet ennek oka, mint a tanítás anyagában, amely egyik helyen nem lényegesen nehezebb, mint a másik helyen. Azt kell tehát hinnünk, mondja *Rossi*, hogy a tanítás módja okozza a különbséget. Különösen az ifjú tanulót zavarja ez nagy mértékben. Az elemi iskolában egy tanítója volt — talán valamennyi osztályban — és most egyszerre minden órán új arcot lát, új hangot hall, új emberhez kell alkalmazkodnia. Nehezen szokja meg fiatal agya ezt a fölösleges változatosságot és akinek ez nehezen megy, az a tanulásban sem tud haladni emiatt. Hiába van meg a tantervben a koncentráció gondolata, ha a tanárok ezzel nem törődnek és egyik órán egészen másról esik szó, mint a másikon. (Hát még ha a tanterv is olyan, hogy a történet-órán Árpádházi királyokról van szó, a magyar órán pedig a Habsburgokról olvasnak?)

Vissza kell tehát térni — legalább részben — a régi rendszerhez; legalább is annyira, mint az olasz gimnáziumok teszik. Alsó osztályokban mennél kevesebb tanár tanítson. Ezt nem nehéz megvalósítani még a mai viszonyok közt is, amikor minden egyes tudomány egész embert kíván; hiszen minden tudománynak vannak segédtudományai és a tudósoknak ezekben is kell alapos jártasságra szert tennie, különösen ha az a tudós középiskolai tanár is. A középiskolai tanárnak sohasem szabad túlságosan specializálnia és tudományos munkásságában is csak az lehet a vezető eszme, mi a jó iskolához vezet. *Rossi* ezenkívül a koncentráció szükségességét is erősen hangsúlyozza. Mindenesetre jó megszívlelni az írását, ha úgy hisszük is, hogy nem mond egészen újat. Új dolgok ezek, nem mintha ő hirdetné először, de mert megvalósításuktól messze vagyunk.

*